

TEKST JA FOTOD MIHKEL SAAR, WWW.MIHKELSAAR.EE

VASTUPANDAMATUD

kurerehad

Kurereha 'Jolly Jewel Silver'.

Kurerehasid (*Geranium*) on maailmas ligi 300 liiki ja ilutaimedena on paljud neist meile tuttavad. Kurerehad on lihtsalt kasvatatavad ilutaimed ja neist on aretatud mitmeid huvitavaid ja kauneid sorte.

Kuna iluaianduses hinnatakse püsilillede puhul järjest enam pikka õitseaega ja ka kena lehestikku terve hooaja vältel, tegelevad sordiaretajad pidevalt just nende omadustega.

Kurerehade puhul õnnestus esimesena neid omadusi saada tuntud Hollandi aretajal Marco van Noortil, kelle loodud sort 'Jolly Bee' õitseb silmapaistvalt kaunite siniste õitega enneolematult kaua – juunist oktoobrini.

Pea samal ajal ilmus turule ka Inglismaal aretatud ja eelnimetatuga peaaegu äravahe-tamiseni sarnane sort 'Rozanne'. Nüüd oli turul korraka kaks ühesugust sorti ja kuna polnud päris selge, kumb neist saab müügiõiguse, läks vaidlus kohtuni välja. Seal otsustati, et tegu on geneetiliselt peaaegu identsete taimedega. Müügiõiguse sai 'Rozanne', millest nüüdseks on kujunenud sõna otseses mõttes ülemaailmne müügi-

hitt. Ta on mullastiku suhtes leplik ning võib kasvada ja õitseda ka poolvarjulises kasvukohas.

Marco van Noort on aga tulnud välja uue, 11 sordist koosneva sordirühmaga 'Jolly Jewel'. Eestis on sellest aastast võimalik soetada neist nelja: 'Jolly Jewel Purple', 'Jolly Jewel Silver', 'Jolly Jewel Night' ja 'Jolly Jewel Red'.

Need kurerehad on erinevalt 'Rozanne'ist aretatud halli kurereha (*Geranium cinereum*) baasil. Hallid kurerehad on pärit mägedest ning eelistavad seetõttu täispäikselist ja kindlasti dreanaazika mullaga kasvukohta. Kuna temperatuur mäestikes ööpäeva kestel kõigub – päeval paistab päike ja on soe ning ööseks langeb temperatuur madalale –, eelistavadki 'Jolly Jeweli' sordid jahedat ilma ning tähtsavad kevadel pea kuu aega varem kui 'Rozanne'. Nad kasvatavad madalama kompaktses puhmiku läbimõõduga 30–40 cm ning lehestiku kõr-

guseks jääb 10–15 cm. Õitsemist alustavad nad vara, juba maikuu ja õitsevad vähemalt septembri lõpuni. Õietoon, mis on selle sordirühma trump, varieerub karmiinroosas paletis: 'Jolly Jewel Red' on neist kõige punasem ning 'Jolly Jewel Silver' kõige roosam. Kirsina tordil on selle sordirühma õitel armas tumepurpurne süda, mis teeb nad hästi silmatorkavaks. Taimed õitsevad rikkalikult ning õied ei jää kunagi lehtede varju, vaid kõrguvad puhmiku kohal. Õitsemise ajal on taime kõrgus umbes 20 cm.

'Jolly Jeweli' sordirühma taimed talvituvad Eestis hästi ja sobivad kasvatamiseks alpiaedades, kiviktaimlas ning püsilillepeenra ääristaimena. Eriti efektselt mõjuvad nad massistutuses. Õied meelitavad ligi ka mesilasi ja kimalasi, kuid seemned neil ei valmi. Tegemist on sordikaitse all olevate taimedega, mida saab paljundada vaid litsentsiga ja meristeemsel. Sellest tuleneb ka taimede keskmisest kõrgem hinnaklass. **KK**